

Projekt och Upphandling
Programsektionen
Program Roslagsbanans utbyggnad

PM
2014-04-30
Version

Diarienummer
SL 2013-4100

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Handläggare
Havin Nyqvist
08-6861636
havin.duzgun-nyqvist@sll.se

Trafiknämnden
2014-06-03, info punkt 16

Information avseende program Roslagsbanans utbyggnad

Detta ärende är en lägesrapport för Roslagsbanans utbyggnad.

Beskrivning av programmet

Program Roslagsbanans utbyggnad omfattar:

- dubbelspårsutbyggnad, etapp 1 och etapp 2
- ny depå och upprustning av Mörbydepån
- buller och övrig omgivningspåverkan
- anskaffning av nya fordon (X15p)
- upprustning av vagnar & tillgänglighetsanpassning av fordon
- säkerhetshöjande åtgärder
- tillgänglighetsanpassning av stationer (avslutat)
- stambyte RB 30 (avslutat)

Programmets mål

Målen med programmet är att till och med 2018:

- öka kapaciteten på Roslagsbanan till motsvarande en jämn 10-minuterstrafik
- minska störningskänsligheten i trafiken
- innehålla bullernivåer enligt Infrastrukturpropositionens riktvärden för nybyggnation av järnväg
- tillgänglighetsanpassa stationer och befintliga vagnar

Programmets omfattning

Mängden dubbelspår utökas från ca 14,5 km till ca 36,5 km.

Anskaffning av nya fordon omfattar 22 nya fordon (60 meters längd).

En ny depå i Molnby, Vallentuna, ska byggas med uppställning och verkstad för 22 nya fordon. Depån i Mörby rustas för att kunna vara i drift tills befintliga fordon tas ur drift.

Projekt och Upphandling
Programsektionen
Program Roslagsbanans utbyggnad

PM
2014-04-30
Version

Diarienummer

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Ett stort antal lokala bulleråtgärder utförs liksom anläggning av såväl traditionella bullerskärmar som spårnära bullerskärmar. De befintliga 101 vagnarna rustas upp och tillgänglighetsanpassas. Ett antal plankorsningar byggs om till planskilda korsningar och andra säkerhetshöjande åtgärder utförs. Stationer har anpassats för att bli mer tillgängliga. Stambyte fastigheten RB 30 vid Östra station har utförts.

Dubbelspårsutbyggnad

Omfattning

Arbetet omfattar planering samt genomförande av dubbelspårsutbyggnaden av Roslagsbanan. I arbetet ingår framtagning av systemhandlingar och järnvägsplaner med tillhörande MKB, bygghandlingsprojektering, ledningsomläggningar, markarbeten, konstbyggnader samt BEST-arbeten till full färdig järnvägsanläggning. Arbetet är indelat i två etapper.

Etapp 1 omfattar fyra dubbelspårssträckor och en dubbelspårsstation uppdelat i två deletapper. Etapp 1A genomfördes 2010 och omfattade en dubbelspårsstation vid Kragstalund och en delsträcka mellan Åkers Runö – Åkersberga. Etapp 1B omfattar två delsträckor på Kårstagrenen och en på Österskärsgrenen. På Kårstagrenen byggs dubbelspår på sträckorna Visinge – Täby Kyrkby samt Kragstalund – Vallentuna, inklusive två nya järnvägsbroar i anslutning till Vallentuna (som utförs i Trafikverkets regi). På Österskärsgrenen byggs dubbelspår på delsträckan Rydbo – Åkers Runö samt en planfri korsning vid Åkersberga (Båthamnsvägen).

Etapp 2 består av fem sträckor för dubbelspårsutbyggnad, vändspår i Åkersberga Centrum samt planskild korsning för Båthamnsvägen/Rallarvägen och Luffarbacken. Sträckorna för dubbelspårsutbyggnad är: Roslags Näsby – Tibble, Tibble-Visinge, Hägernäs – Ullna kvarnväg, Täby kyrkby – Kragstalund. På sträckan Vallentuna-Lindholmen byggs en mötesstation på Frösunda samt vissa signalåtgärder utförs för att rusta upp den enkelspåriga banan. Vid station Åkersberga pågår utredning tillsammans med kommunen för att överenskomma om lösningar i centrala Åkersberga vilket omfattar vändspår vid stationen, planskild korsning för Båthamnsvägen/Rallarvägen samt Luffarbacken.

Etappen omfattar även anpassningar på Östra station med avseende på tillgänglighet och kapacitetshöjning samt byggnation av planskilda korsningar i Frescati samt Enebyberg.

Projekt och Upphandling
Programsektionen
Program Roslagsbanans utbyggnad

PM
2014-04-30
Version

Diarienummer

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Status, etapp 1

Etapp 1A är genomförd.

För etapp 1B pågår produktionsarbeten. För att möjliggöra pågående dubbelspårsutbyggnad är Österskärslinjen avstängd mellan Rydbo-Österskär under perioden 24/2 – 17/8 och mellan Hägernäs-Österskär under perioden 20/6 - 17/8. Ersättningstrafiken fungerar bra och få klagomål har inkommit. I höst kommer Kårstagen att stängas mellan Roslags Näsby-Kårsta under perioden 20/6 - 13/12.

Resenärer och boende informeras fortlöpande om arbetena och ersättningstrafiken.

Status, etapp 2

Framtagande av järnvägsplan pågår för sträckan Täby Kyrkby – Kragstalund. För sträckorna Hägernäs – Ullna kvarnväg, Täby kyrkby – Kragstalund pågår granskning av järnvägsplaner.

Planeringsarbete samt projektering pågår för ombyggnationsarbeten vid Östra station samt för planskilda korsningar i Frescati samt i Enebyberg.

Upprustning av befintliga vagnar

Omfattning

Upprustningen av de 101 fordonen är fördelad på 35 motorvagnar, 32 mellanvagnar och 34 manöverbagnar och omfattar utvändigt målning, inredning, tekniska system, införande av videoövervakning och passagerarinformationssystem (PIS).

De 32 mellanvagnarna tillgänglighetsanpassas genom att mittsektionen av vagnen byggs om till låggolv.

Status

Mer än hälften av fordonen är upprustade. Sista fordonet är beräknat att levereras under april 2016

Anskaffning av nya fordon (X15p)

Omfattning

22 nya fordon ska upphandlas i syfte att klara planerad kapacitetsökning som sker i samband med utbyggnaden av banan. Upphandling påbörjades under juni 2013 och planeras vara slutförd våren 2015. De första fordonen planeras att gå i

Projekt och Upphandling
Programsektionen
Program Roslagsbanans utbyggnad

PM
2014-04-30
Version

Diarienummer

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

passagerartrafik hösten 2017. Leverans av sista fordonet kommer då att ske hösten 2019.

Status

En preliminär upphandling är genomförd med ett antal leverantörer. Det slutliga förfrågningsunderlaget planeras att skickas ut i juni. Erfarenheter från tidigare gjorda fordonsupphandlingar har tagits till vara vid framtagningen av förfrågningsunderlaget. Utvärdering av anbud kommer att ske under hösten 2014 varefter Trafiknämnden förväntas fatta tilldelningsbeslut under första eller andra kvartalet 2015.

Depåer

Omfattning

Projektet omfattar en ny depå i Molnby, upprustning av befintliga depån i Mörby samt även byggnation av en tillfällig depå i Mörby.

Den nya depån i Molnby kommer att uppföras i etapper och kommer på sikt att kunna ersätta depåverksamheter i Mörby och delar av depåverksamheten vid Stockholms Östra. Första etappen omfattar uppställningsplats samt verkstad för minst 22 nya tåg (X15p). Den andra etappen innebär utbyggnation till en verkstadskapacitet för totalt 67 tåg och ytterligare uppställningsplatser. Genomförandebeslut för den andra etappen är ej fattat.

Arbetsfordon och befintliga fordon (101 vagnar) kommer att behållas ytterligare 10-15 år. Detta ställer krav på att depån i Mörby rustas upp vad gäller infrastruktur samt utrustning.

Den tillfälliga depån behövs för att ta emot nya fordon för tester och provkörning då depån i Molnby inte kommer att vara färdigställd i tid. Efter studier har projektet kommit fram till att bygga en tillfällig depåverksamhet i anslutning till depån i Mörby.

Status

Framtagande av detaljplan för Molnbydepån pågår hos Vallentuna kommun. Enligt liggande tidplan kommer detaljplanen att antas hösten 2014. Efter att detaljplanen har vunnit laga kraft ska omfattande arkeologiska arbeten utföras på plats under 2015 och troligtvis även under 2016. Detaljprojekteringen av depån kan starta under 2014 men entreprenadarbeten måste invänta slutförande av det arkeologiska arbetet.

Projekteringen för upprustningen av Mörbydepån är påbörjad och kommer att fortgå till hösten 2014.

Projekt och Upphandling
Programsektionen
Program Roslagsbanans utbyggnad

PM
2014-04-30
Version

Diarienummer

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Upplägget för en tillfällig depå i Mörby studeras tillsammans med Arriva, Strukton samt Euromaint som bedriver verksamhet i Mörbydepån.

Buller och omgivningspåverkan

Omfattning

För att minimera störningen från den utbyggda Roslagsbanan utförs bullerreducerande åtgärder vid banan samt inom berörda fastigheter. Främst dämpas störningen nära ljudkällan genom att både låga spårnära skärmar och traditionella höga skärmar byggs vid sidan av spåret. Utöver detta får fastigheter med bullerstörda lägen fönsteråtgärder och uteplatsåtgärder alternativt balkonginglasningar.

Åtgärdsnivån följer reglerna för nybyggnation eller väsentlig ombyggnation enligt Infrastrukturpropositionen vilket innebär 55 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå vid fasad samt 45 dBA maximal ljudnivå inomhus i sovrum.

Status

Produktionsarbeten pågår med start i vår. Entreprenörer är upphandlade för byggnation av spårnära skärmar samt traditionella bullerskärmar.

Bullerreducerande åtgärder hos fastighetsägare är påbörjade och fortlöper med gott resultat.

Under 2012 har en tillståndsprocess inletts avseende trafiken på banan. Eftersom trafiken inte omfattas av tillståndsplikt enligt miljöbalken söker Trafikförvaltningen frivilligt tillstånd för verksamheten. Syftet med den frivilliga tillståndsprövningen är att få en samlad bedömning av Roslagsbanans miljöeffekter, positiva som negativa, för att därigenom få fastställda villkor som reglerar verksamheten utifrån miljöbalkens bestämmelser. På detta sätt fastställs miljökrav på verksamheten samtidigt som trafiken på Roslagsbanan kan ske på ett sätt som gynnar resenärer, närboende och intilliggande verksamheter.

Säkerhetshöjande åtgärder

För att minska olycksrisken utförs följande åtgärder inom programmet utöver de åtgärder som sker på nya dubbelspårssträckor:

- Flera plankorsningar ersätts med viadukter över eller under järnvägen. Nya planskilda korsningar planeras vid Frescati, Enebyberg och norr om Arninge vid Ullna Kvarnväg

Projekt och Upphandling
Programsektionen
Program Roslagsbanans utbyggnad

PM
2014-04-30
Version

Diarienummer

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

- Ett antal plankorsningar stängs och ersätts med parallellvägar till planskilda korsningar eller korsningar med bommar
- Nästan alla kvarvarande plankorsningar med allmän trafik förses med helbommar
- Anslutningar till plattformar görs planskilda eller förses med bommar
- Fler planskilda övergångar för gång- och cykeltrafikanter
- Hinderdetektorer installeras på alla korsningar med allmän biltrafik (stoppas tåget om en bil blir instängd mellan bommarna)
- Fler och bättre stängsel monteras, främst invid stationerna

Anders Lindström
Förvaltningschef

Ragna Forslund
Avdelningschef
Projekt och upphandling